

แนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี*
THE GUIDELINES FOR DEVELOPING QUALITY MANAGEMENT STANDARDS
OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN UDON THANI PROVINCE

วัชรา แสงธิมมา

Watchara Saengthima

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: watcharaapp83@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3. เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก ผู้ปกครองเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จากการสัมภาษณ์ 25 คน และแบบสอบถาม 300 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในเกณฑ์มากถึงมากที่สุด โดยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ 2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสภาพตำแหน่งส่งผลกระทบต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีความสัมพันธ์ในทางลบ และ 3. การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้

*Received May 2, 2025; Revised June 2, 2025; Accepted June 11, 2025

ความสำคัญกับปัจจัยด้านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยด้านการจัดการ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดกิจกรรมเสริมวิชาการและปลูกฝังคุณธรรม ควรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาครบทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; พัฒนาคุณภาพ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study problems and obstacles, 2. To study factors affecting management conditions of child development centers, and 3. To propose guidelines for improving quality standards at child development centers under the Local Administrative Organizations in Udon Thani Province. The sample group included management committee members, Local Administrative Organization Executives, child development center heads, childcare teachers, assistant childcare teachers, and children's parents under the local administrative organizations in Udon Thani Province. Data were collected through in-depth interview with 25 individuals and questionnaires Completed from 300 participants. The research tools used included questionnaires and in-depth interview script. Data collection was conducted using self-administered questionnaires and in-depth interviews. The questionnaire data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation statistics. The interview data were analyzed through triangulation in three aspects: data triangulation, theoretical triangulation, and methodological triangulation.

The research findings revealed that 1. The overall situation regarding problems and obstacles were rated as very good. When considering each aspect, it ranged from very good to excellent, particularly in management to promote health and learning. 2. The factors affecting the management of early childhood development centers were by overall rated as very good.

When considering each aspect, the position status was found to have a negative correlation with management effectiveness of early childhood development centers. 3. To improve the quality standards of early childhood development center management, emphasis should be placed on the leadership of local administrative organization executives and on management to promote health and learning. These were the factors with the highest average in management of early childhood development centers. Activities should focus on both academic enhancement and the instilling of ethics, considering the age and experiences of the children to ensure comprehensive development in all aspects.

Keywords: Management; Early Childhood Development Center; Quality Improvement; Local Administrative Organization

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรสำคัญ การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในช่วงวัยเด็ก โดยเฉพาะสติปัญญาและอารมณ์ ควรได้รับการดูแลตั้งแต่ในครรภ์ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ใหญ่ (ปราโมทย์ ประสาทกุล, 2549) การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึง 6 ปีมีผลต่อพัฒนาการทุกด้าน โดยเฉพาะช่วง 0-4 ปีที่สมองเติบโตเร็ว การดูแลที่เหมาะสมช่วยวางรากฐานบุคลิกภาพและความสามารถ เด็กควรได้รับความรัก ความเข้าใจ และการตอบสนองที่สมดุล (กรรณิการ์ วิจิตรสุนทร, 2555)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหน้าที่บริหารจัดการให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการสนับสนุนการดำเนินงาน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559) และในปี พ.ศ. 2562 คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ได้กำหนดมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เพื่อสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และกรอบมาตรฐานคุณภาพปฐมวัยอาเซียน โดยเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับนโยบายถึงปฏิบัติ เพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานนี้มุ่งเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กในทุกด้านให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พร้อม

ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม รายงานการประเมินการศึกษาปฐมวัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบปัญหาหลายด้าน เช่น การจัดประสบการณ์ไม่เหมาะสม บุคลากรขาดความรู้ งบประมาณจำกัด พ่อแม่และชุมชนมีส่วนร่วมน้อย และครูยังขาดความเข้าใจด้านจิตวิทยาเด็ก ส่งผลให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่ได้ผลเต็มที่ (จิตติรัตน์ แหย่งบุตตา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข, 2553)

จากสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยจึงสนใจมุ่งศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานศูนย์ฯ ให้มีความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการวิจัยเชิงปริมาณจากการทำแบบสอบถาม

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารฯ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์ ครู ผู้ดูแล ครูผู้ช่วย ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้บริหารท้องถิ่น และคณะกรรมการบริหารศูนย์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,487 คน โดยขนาดจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี หมายเอาเฉพาะเทศบาลตำบล จำนวน 67 แห่ง เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งหมด 6 ตำแหน่ง

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็ก รวมทั้งสิ้นจำนวน 300 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie.R.V. and Morgan.D.V.) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน (แต่ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน เพื่อสะดวกต่อการเก็บข้อมูล)

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักวิชาการทางด้านการศึกษา จำนวน 5 คน หัวหน้าส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน และผู้นำด้านศาสนาในชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 25 ท่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน 2. ปัจจัยสนับสนุนด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแล ครูผู้ช่วยดูแล และผู้ปกครองเด็ก 3. สภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน และ 4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์ฯ

3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน และ 2. สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์ฯ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลทำโดยขอหนังสืออนุญาตจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง และรับคืนด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติ

4.2 การเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกดำเนินการด้วยตนเอง โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์^๖ ครอบคลุมด้านการบริหารจัดการ บุคลากร สภาพแวดล้อม สุขภาพและการเรียนรู้ รวมถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน พร้อมบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสอบถาม มีดังนี้ 1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2. วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3. วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้ 1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย หาดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach) 3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานชนิดถดถอยพหุคูณ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

5.2 แบบสัมภาษณ์ มีดังนี้ 1. การจัดระเบียบข้อมูลทำโดยเรียงเรียงจากเอกสารและบทสรุปการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล แบ่งหมวดหมู่ให้ชัดเจนเพื่อง่ายต่อการใช้ตรวจสอบ และวิเคราะห์ พร้อมทั้งย่อหรือลดทอนข้อมูลให้เหลือเฉพาะส่วนที่จำเป็น 2. การแสดงข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบแล้วเข้าด้วยกัน นำเสนอในรูปแบบการพรรณนา และ 3. การหาข้อสรุปและการตีความทำโดยวิเคราะห์จากข้อค้นพบ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องผ่านการตรวจสอบสามเส้าทั้งด้านข้อมูล ทฤษฎี และวิธีการรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือและหลากหลายมุมมอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ 1. การวิเคราะห์เนื้อหาของยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี 2. การเสนอสรุปผลการวิจัย คือ ความพยายามในการหาความหมายของข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล และการ

อภิปรายผลที่ได้จากการศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้อง และเหมาะสม ตรงตามมาตรฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดและความต้องการ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต่อไป

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 1 ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพการ บริหารจัดการ ศูนย์ฯ	อันดับ
1. ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้	4.46	0.307	มากที่สุด	1
2. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความ ปลอดภัย	4.44	0.305	มากที่สุด	2
3. ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ	4.26	0.398	มากที่สุด	3
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน	4.14	0.263	มากที่สุด	4
5. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร	4.13	0.288	มาก	5
รวม	4.43	0.218	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ที่สุด

ตารางที่ 2 ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายด้าน

ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพการ บริหารจัดการ ศูนย์ฯ	อันดับ
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดเมนูอาหารให้เด็กได้รับอาหารครบถ้วน ในปริมาณที่เพียงพอ	4.77	0.437	มากที่สุด	1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้น้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	4.74	0.449	มากที่สุด	2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดูแล เจ็บป่วยเบื้องต้น การตรวจ สุขภาพอนามัยประจำวัน และตรวจสุขภาพประจำปี	4.54	0.506	มากที่สุด	3
รวม	4.46	0.307	มากที่สุด	

ตารางที่ 2 ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายด้าน (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพการ	อันดับ
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในบริเวณที่สะอาดมีสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย ไม่อยู่ใกล้แหล่งมลพิษทางอากาศ น้ำ ดิน เว้นแต่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น	4.77	0.439	มากที่สุด	1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดโครงสร้างและตัวอาคารที่มั่นคง มีขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน	4.71	0.478	มากที่สุด	2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องซ้อมแผนอพยพให้กับบุคลากรและเด็กทุกคนอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้งอยู่ในระดับ	4.40	0.524	มากที่สุด	3
รวม	4.44	0.305	มากที่สุด	
ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานชาติ ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน	4.47	0.586	มากที่สุด	1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนการบริหารจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย และประเมินผลตามแผนการบริหารจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.32	0.520	มากที่สุด	2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	4.27	0.514	มากที่สุด	3
รวม	4.26	0.398	มากที่สุด	
ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.80	0.406	มากที่สุด	1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างเครือข่ายกับชุมชน จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดทำสมุดสื่อสาร	4.13	0.375	มาก	2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ตามประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมของชุมชน	4.06	0.425	มาก	3
รวม	4.14	0.263	มาก	
ด้านการบริหารจัดการบุคลากร				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน	4.23	0.443	มากที่สุด	1
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีการตรวจสอบสภาพประจำปีของครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ช่วยดูแลเด็กทุกคน พร้อมทั้งมีการประเมินความเครียดด้วยตนเอง	4.19	0.468	มาก	2
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ช่วยดูแลเด็กที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติเหมาะสมและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.396	มาก	3
รวม	4.13	0.288	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด และด้านการบริหารจัดการบุคลากรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์พบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์ฯ ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีความล่าช้าและขาดความเป็นระบบ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลไม่เพียงพอ 2. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร บุคลากรขาดจำนวนและทักษะที่จำเป็น และขาดงบประมาณสนับสนุน 3. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย สภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัยและขาดงบประมาณ 4. ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ ขาดการมีส่วนร่วมและการคัดกรองสุขภาพได้ไม่มาตรฐาน และ 5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่ำ และขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

ตัวแปร	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.269	0.399		3.185	0.002
เพศ	0.052	0.051	0.061	1.018	0.310
อายุ	0.025	0.029	0.067	0.848	0.397
ระดับการศึกษา	0.056	0.055	0.086	1.008	0.314
รายได้ต่อเดือน	0.000	0.029	0.000	-0.004	0.997
สถานภาพตำแหน่ง	0.021	0.022	0.091	0.978	0.329
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.176	0.068	0.180	2.598	0.010
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	0.147	0.076	0.144	1.941	0.053
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.156	0.088	0.125	1.772	0.077
ครูผู้ดูแลเด็ก	0.114	0.099	0.086	1.160	0.247
ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก	-0.090	0.088	-0.076	-1.016	0.310
ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก	0.128	0.064	0.145	2.003	0.046

R, -0.487, Adjusted R², -0.208 / R², -0.238, SE, -0.356

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านตัวแทนผู้ปกครองเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร

ตัวแปร	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.379	0.258		5.352	0.000
เพศ	-0.041	0.033	-0.069	-1.259	0.209
อายุ	0.017	0.019	0.066	0.918	0.359
ระดับการศึกษา	0.041	0.036	0.089	1.140	0.255
รายได้ต่อเดือน	0.008	0.019	0.043	0.407	0.684
สถานภาพตำแหน่ง	0.029	0.014	0.180	2.116	0.035
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.067	0.044	0.097	1.537	0.126
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	-0.034	0.049	-0.046	-0.689	0.492
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.253	0.057	0.285	4.438	0.000
ครูผู้ดูแลเด็ก	0.143	0.064	0.151	2.238	0.026
ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก	0.198	0.057	0.237	3.461	0.001
ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก	-0.007	0.041	-0.012	-0.176	0.860

R, -0.606, Adjusted R², -0.343 / R², -0.368, SE, -0.230

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพตำแหน่ง ปัจจัยสนับสนุนด้านหัวหน้าศูนย์ฯ ด้านครูผู้ดูแลเด็ก และด้านครูผู้ช่วยดูแลเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย

ตัวแปร	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.006	0.327		9.195	0.000
เพศ	0.061	0.042	0.094	1.457	0.146
อายุ	0.045	0.024	0.160	1.871	0.062
ระดับการศึกษา	-0.051	0.045	-0.104	-1.138	0.256
รายได้ต่อเดือน	0.010	0.024	0.054	0.434	0.665
สถานภาพตำแหน่ง	0.008	0.018	0.044	0.438	0.662
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.067	0.055	0.090	1.207	0.228
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	0.140	0.062	0.179	2.244	0.026
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.081	0.072	0.085	1.121	0.263
ครูผู้ดูแลเด็ก	-0.017	0.081	-0.017	-0.215	0.830
ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก	0.043	0.072	0.048	0.593	0.554
ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก	-0.020	0.052	-0.030	-0.387	0.699

R, -0.340, Adjusted R², -0.081 / R², -0.116, SE, -0.292

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนด้านคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้

ตัวแปร	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	2.447	0.313		7.816	0.000
เพศ	0.035	0.040	0.054	0.875	0.382
อายุ	0.037	0.023	0.133	1.638	0.102
ระดับการศึกษา	-0.016	0.043	-0.033	-0.375	0.708
รายได้ต่อเดือน	0.023	0.023	0.116	0.985	0.326
สถานภาพตำแหน่ง	0.024	0.017	0.138	1.446	0.149
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.188	0.053	0.250	3.536	0.000
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	0.122	0.060	0.155	2.049	0.041
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.017	0.069	0.017	0.240	0.811
ครูผู้ดูแลเด็ก	0.023	0.077	0.022	0.297	0.767
ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก	0.081	0.069	0.090	1.174	0.242
ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก	-0.027	0.050	-0.040	-0.545	0.586

R, -0.449, Adjusted R², -0.171 / R², -0.202, SE, -0.280

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

ตัวแปร	B	SE	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.941	0.258		7.510	0.000
เพศ	-0.037	0.033	-0.068	-1.136	0.257
อายุ	0.021	0.019	0.087	1.103	0.271
ระดับการศึกษา	0.034	0.036	0.080	0.944	0.346
รายได้ต่อเดือน	0.011	0.019	0.067	0.584	0.559
สถานภาพตำแหน่ง	0.041	0.014	0.272	2.928	0.004
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.101	0.044	0.159	2.306	0.022
คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ	0.057	0.049	0.086	1.167	0.244
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.173	0.057	0.213	3.032	0.003
ครูผู้ดูแลเด็ก	0.103	0.064	0.119	1.613	0.108
ครูผู้ช่วยดูแลเด็ก	0.001	0.057	0.002	0.023	0.981
ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก	0.028	0.041	0.049	0.675	0.500

R, -0.494, Adjusted R², -0.214 / R², -0.244, SE, -0.231

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพตำแหน่ง ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและด้านหัวหน้าศูนย์ฯ ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า 1. ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ควรมีการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก 2. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ควรกำหนดอัตราส่วนครูต่อเด็กและส่งเสริมการอบรมพัฒนาการเด็ก 3. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ควรปรับปรุงอาคารและแยกศูนย์ให้ขึ้นตรงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมเสริมวิชาการและพัฒนาทักษะครู และ 5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ควรเพิ่มการสื่อสารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอบรมผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด โดยเฉพาะด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุกลพิทักษ์ มลาไว (2564) เรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดสุรินทร์อยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุดเช่นกัน เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดอาหารและน้ำสะอาด ดูแลสุขภาพ จัดมุมเสริมทักษะ และอบรมครูด้านปฐมพยาบาล และ CPR สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัทร์ มาเวหา และนิคม นาคอ้าย (2564) เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก พบว่า การบริหารจัดการบุคลากร การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย และการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดพิษณุโลกอยู่ในระดับมาก เพราะเรื่องของสุขภาพและการเรียนรู้ เป็นหัวใจของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสดงถึงความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเต็มศิริ สองเมือง (2563) เรื่อง สภาพการดำเนินงานและสภาพปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า ผู้บริหารในหลายพื้นที่ภาคใต้ขาดความสำคัญต่อสุขภาพและ

พัฒนาการเด็กเล็กและการติดตามประเมินผลยังไม่ทั่วถึง แสดงให้เห็นถึงการละเลยในด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี พบว่า สถานภาพตำแหน่งส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีความสัมพันธ์ในทางลบ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภลพิทักษ์ฉม ภาวไวย (2564) เรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดสุรินทร์พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารอาจมองเห็นข้อจำกัดเชิงโครงสร้างหรือปัญหาภาพรวมมากกว่าผู้ปฏิบัติงานในทางตรงกันข้าม งานวิจัยของภักดิ์สรดา น้อยเอี่ยม และวรกฤต เกื่อนช้าง (2565) และณัฐภัทร์ มาเวหา (2564) ไม่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพตำแหน่งกับการบริหารจัดการโดยตรง จึงไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี พบว่า 1. ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ควรมีการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก 2. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ควรกำหนดอัตราส่วนครูต่อเด็กและส่งเสริมการอบรมพัฒนาการเด็ก 3. ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ควรปรับปรุงอาคารและแยกศูนย์ให้ขึ้นตรงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมเสริมวิชาการและพัฒนาทักษะครู และ 5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ควรเพิ่มการสื่อสารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอบรมผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรารัตน์ คำชัยวงษ์ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล (2565) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรีพบว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมอบหมายงาน ตรวจสอบ รายงานผล ส่งเสริมพัฒนาครู จัดประชุมประจำเดือน นิเทศการสอน อบรมปฐมนิเทศ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เลือกลักษณะที่เหมาะสม ส่งเสริมเทคโนโลยีการเรียนการสอน อบรมแผนการสอน จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพราะมีการบริหารจัดการที่มีระบบผ่านการประเมิน ตรวจสอบ และมอบหมายงานอย่างมีแบบแผนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเหมาะสมต่อเด็ก และชนาภา อิมเงิน

(2564) พบว่า ด้านงบประมาณ ควรพัฒนาจัดทำแผนชัดเจน และสนับสนุนการประเมินภายใน-ภายนอก ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการ เพื่อนำมากำหนดในการวางแผนจำนวนบุคลากรควบคู่กับการอบรมพัฒนาบุคลากร เพราะมีการสนับสนุนให้มีการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ และการบริหารจัดการบุคลากร โดยกำหนดอัตราส่วนครูต่อเด็กให้เหมาะสม ขณะที่งานวิจัยของภักดิ์ดา น้อยเอี่ยม และวรกฤต เกื้อนช่วง (2565) ไม่สอดคล้อง เนื่องจากขาดแนวทางการจัดการที่เป็นรูปธรรมและเน้นบริบทที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์ฯ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์ฯ ได้แก่ 1. การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 2. การบริหารจัดการบุคลากร

3. การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย 4. การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และการเรียนรู้ และ 5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งได้นำเสนอไปข้างต้น โดยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลลัพธ์ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนแก้ไขปัญหาและพัฒนาพัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานศูนย์ฯ ควรเน้นปัจจัยด้านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย สนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมความร่วมมือ ระดมทรัพยากร และกำกับดูแลให้ศูนย์ปฏิบัติตามมาตรฐาน

2. การพัฒนาคุณภาพฯ ควรมุ่งเน้นด้านสุขภาพและการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมตามวัย พัฒนาทุกด้านตามหลักสูตร จัดสื่อการสอนที่เหมาะสม สนับสนุนทีมสหวิชาชีพ พร้อมจัดมุมเรียนรู้และอบรมพัฒนาทักษะครูให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยเสนอยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์ฯ สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่นเพื่อพัฒนามาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ได้

2. ควรศึกษาบทบาท ลักษณะภาวะผู้นำ และรูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารที่ส่งผลเชิงบวกต่อศูนย์ฯ อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กรรณิการ์ วิจิตรสุนทร. (2555). *การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะตัวเหลือง ตำราการพยาบาลเด็ก* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พีริ-วัน.
- จิตติรัตน์ แห่ยังบุตตา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2553). การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 4(พิเศษ), 163-172.

- ชนภา อิมเงิน. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐปภัทร์ มาเวหา และนิคม นาคอ้าย. (2564). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(10), 65-77.
- เต็มศิริ สองเมือง. (2563). สภาพการดำเนินงานและสภาพปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 40(5), 1-18.
- ธิดารัตน์ คำชัยวงษ์ และเศรษฐวิวัฒน์ โชควรรกุล. (2565). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จังหวัดลพบุรี. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 6(3), 141-154.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล. (2549). *ประชากรไทยในอนาคต*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2563, จาก <http://www.ipsr.mahidol.ac.th>
- ลักสรดา น้อยเอี่ยม และวรกฤต เกื้อนข้าง. (2565). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 10(2), 55-62.
- ศุกลพิทักษ์ มลาไวย์. (2564). *การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.